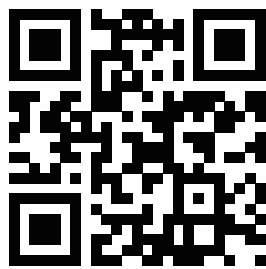

สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยนเรศวร

สั่งซื้อหนังสือออนไลน์

จัดส่งถึงบ้านสะดวกรวดเร็ว

สั่งซื้อทันที

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าชั้นเรียนติดต่อได้ที่
ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

✉ nuph@nu.ac.th

📘 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

☎ 0 5596 8833-8836

🐦 [nu_publishing](https://twitter.com/nu_publishing)

NUPH
online store

www.nupress.grad.nu.ac.th

การประเมินการปฏิบัติ

— แนวคิดสู่การปฏิบัติ —

Performance Assessment : Concept to Practice

กฤษฎากาญจน์ โตพิทักษ์

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

Naresuan University Publishing House

www.nupress.grad.nu.ac.th

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data

กฤตยาภรณ์ โดฬพิทักษ์.

การประเมินการปฏิบัติ : แนวคิดสู่การปฏิบัติ - Performance Assessment : Concept to Practice.-- พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2562.
212 หน้า.

1. การประเมินผลทางการศึกษา. 2. เทคโนโลยีทางการศึกษา. 3. นวัตกรรมทางการศึกษา. I. ชื่อเรื่อง.

371.26

ISBN 978-616-426-160-0

ISBN (e-book) 978-616-426-159-4

สพท. 068

ราคา 350 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 จำนวนพิมพ์ 500 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร ห้ามการลอกเลียนไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
ไม่ว่าในรูปแบบใด ๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร เท่านั้น

ผู้จัดพิมพ์ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

มีวางจำหน่ายที่ 1. ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สาขา ศาลาพระเกษียณ กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-7000-3
สยามสแควร์ อาคารวิทยกิตติ กรุงเทพฯ โทร. 0-2218-9881, 0-2255-4433
มหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-5
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา โทร. 044-216131-2
มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ร.ร.จปร.) จังหวัดนครนายก โทร. 037-393-023, 037-393-036
จัดรัสจามจุรี กรุงเทพฯ โทร. 0-2160-5301
มหาวิทยาลัยพะเยา โทร. 0-5446-6799, 0-5446-6800
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี โทร. 044-922662-3
สาขาย่อยคณะครุศาสตร์จุฬาฯ โทร. 0-2218-3979
สาขาหัวหมาก โทร. 02-374-1378
2. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อาคารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 50 ถนนงามวงศ์วาน
แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0-2579-0113
3. ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาคารอเนกประสงค์ ชั้น 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ถนนพระจันทร์
แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0-2613-3899, 0-2623-6493
- สาขา ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ โทร. 0-5394-4990-1
ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา โทร. 0-7428-2980, 0-74282981
ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จังหวัดยะลา โทร. 0-7329-9980

กองบรรณาธิการ

ออกแบบปกและรูปเล่ม

พิมพ์ที่

กองบรรณาธิการจัดทำเอกสารสิ่งพิมพ์ทางวิชาการของสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

สรุภา แสงเย็นพันธ์

รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3 30-31 ถนนพญาสีโท อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000 โทร. 0-5525-8101

สำนักพิมพ์นี้เป็นสมาชิกสมาคมผู้จัดพิมพ์
และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย
<http://www.thaibooksociety.com>

พิมพ์บน
กระดาษคุณภาพ เพื่อผลงานคุณภาพ
กระดาษรีไซเคิลจากโรงงานรีไซเคิล

กรณีต้องการสั่งซื้อหนังสือปริมาณมาก หรือเข้าชั้นเรียนติดต่อได้ที่
ฝ่ายจัดจำหน่ายสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

✉ nuph@nu.ac.th

📍 สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร

☎ 0 5596 8833-8836

📧 [nu_publishing](https://www.facebook.com/nu_publishing)

คำนำ

หนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนได้ศึกษาค้นคว้า เรียบเรียงเนื้อหาสาระจากการที่ได้ศึกษาในสาขาวิชานี้มาโดยตรง ตลอดจนเสนอตัวอย่างประกอบโดยอาศัยประสบการณ์การสอน การอบรมพัฒนาครู และการวิจัยมาเป็นระยะเวลากว่า 15 ปี ทั้งนี้เพื่อให้บัณฑิตนักศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการประเมินการปฏิบัติ มีทักษะการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ สามารถออกแบบการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ได้ ตลอดจนสามารถนำเสนอผลการประเมินการปฏิบัติและนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียนได้

เนื้อหาสาระในหนังสือเล่มนี้มี 8 บท โดยบทที่ 1 นำเสนอความรู้เบื้องต้นสู่การประเมินการปฏิบัติ บทที่ 2 นำเสนอการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ บทที่ 3 นำเสนอการสร้างเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ บทที่ 4 นำเสนอเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค บทที่ 5 นำเสนอการออกแบบการประเมินการปฏิบัติ บทที่ 6 นำเสนอการตรวจสอบคุณภาพการประเมินการปฏิบัติ บทที่ 7 นำเสนอการประเมินโดยแฟ้มสะสมผลงาน และบทที่ 8 นำเสนอการประเมินการปฏิบัติออนไลน์ แต่ละบทประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระ คำถามท้ายบท และเอกสารอ้างอิง โดยมุ่งหวังให้เป็นประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง สำหรับบัณฑิตนักศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ รวมทั้งเป็นกำลังใจสนับสนุนให้เขียนหนังสือเล่มนี้จนสำเร็จ กราบขอบพระคุณคณาจารย์ และนักวิชาการ ที่เป็นแหล่งอ้างอิงมา ณ โอกาสนี้

กฤษฎาภาณุจัน โดพิทักษ์

สารบัญ

บทที่ 1 ความรู้เบื้องต้นสู่การประเมินการปฏิบัติ.....	1
ความหมายของการประเมินการปฏิบัติ	2
ความมุ่งหมายของการประเมินการปฏิบัติ	4
องค์ประกอบสำคัญของการประเมินการปฏิบัติ.....	5
ลักษณะของการประเมินการปฏิบัติ.....	7
หลักการของการประเมินการปฏิบัติ	9
ข้อดีและข้อจำกัดของการประเมินการปฏิบัติ	12
ข้อดีของการประเมินการปฏิบัติ	12
ข้อจำกัดของการประเมินการปฏิบัติ.....	13
สรุป	15
คำถามท้ายบท.....	16
บทที่ 2 การจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ.....	17
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ	18
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Simpson	19
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Dave.....	21
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Davies	22
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Harrow.....	23
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Thomas	24
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของกมลวรรณ.....	25
พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติในมาตรฐานและตัวชี้วัดผลการเรียนรู้.....	29
การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ.....	37
ความหมายของจุดประสงค์การเรียนรู้.....	37
ขั้นตอนการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้.....	37

ข้อดีและข้อจำกัดของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	41
สรุป	42
คำถามท้ายบท.....	43
บทที่ 3 การสร้างเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ	47
ประเภทของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ	48
เครื่องมือประเภทที่ใช้การทดสอบ.....	48
เครื่องมือประเภทที่ไม่ใช้การทดสอบ.....	54
การสร้างเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ	60
การสร้างแบบทดสอบปฏิบัติ	60
การสร้างแบบตรวจสอบรายการ	64
การสร้างมาตรฐานค่า.....	66
สรุป	70
คำถามท้ายบท.....	71
บทที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค	73
ความหมายและลักษณะของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค.....	74
ความมุ่งหมายของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค	75
ประโยชน์ของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค	76
ประเภทของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค	77
เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคแบบองค์รวมและแบบแยกองค์ประกอบ.....	77
เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคประเมินงานทั่วไปและประเมินงานที่มี ลักษณะพิเศษ.....	80
ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค.....	82
แนวคิดการตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริค	91
สรุป	92
คำถามท้ายบท.....	94

บทที่ 5 การออกแบบการประเมินการปฏิบัติ 95

การออกแบบการประเมินการปฏิบัติ.....	96
การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน.....	96
การออกแบบงานหรือกิจกรรมการปฏิบัติ.....	98
การสร้างเครื่องมือการประเมินการปฏิบัติ.....	105
การประเมินการปฏิบัติงาน และนำเสนอผลการประเมิน.....	109
รูปแบบของงานในการประเมินการปฏิบัติ.....	110
งานสำหรับการประเมินในระยะเวลาอันสั้น.....	111
งานที่มีลักษณะเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์.....	112
งานสำหรับการประเมินระยะยาว.....	112
สรุป.....	114
คำถามท้ายบท.....	115

บทที่ 6 การตรวจสอบคุณภาพการประเมินการปฏิบัติ 117

คุณภาพของการประเมินการปฏิบัติ.....	118
คุณภาพของงาน.....	118
คุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ.....	118
การตรวจสอบคุณภาพงานเพื่อการปฏิบัติ.....	120
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ.....	127
การตรวจสอบความตรง.....	127
การตรวจสอบความเที่ยง.....	141
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ.....	146
สรุป.....	147
คำถามท้ายบท.....	148

บทที่ 7 การประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน..... 149

ความหมายและความมุ่งหมายของการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน.....	150
ความหมายของการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน.....	150

ความมุ่งหมายของการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน	151
ประเภทของแฟ้มสะสมงาน	151
แฟ้มสะสมงานที่เน้นกระบวนการ	152
แฟ้มสะสมงานที่เน้นผลผลิต	152
การแสดงนิทรรศการต่อสาธารณชน	153
การจัดระบบข้อมูลในแฟ้มสะสมงาน	153
ขั้นตอนการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน	154
การสะสมงาน	154
การคัดเลือกงาน	155
การสะท้อนงาน	155
การเชื่อมโยงงาน	155
ข้อดีและข้อจำกัดของการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน	156
ข้อดีของการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน	156
ข้อจำกัดของการประเมินจากแฟ้มสะสมงาน	157
การตรวจสอบกระบวนการประเมินผู้เรียนโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	157
สรุป	166
คำถามท้ายบท	167

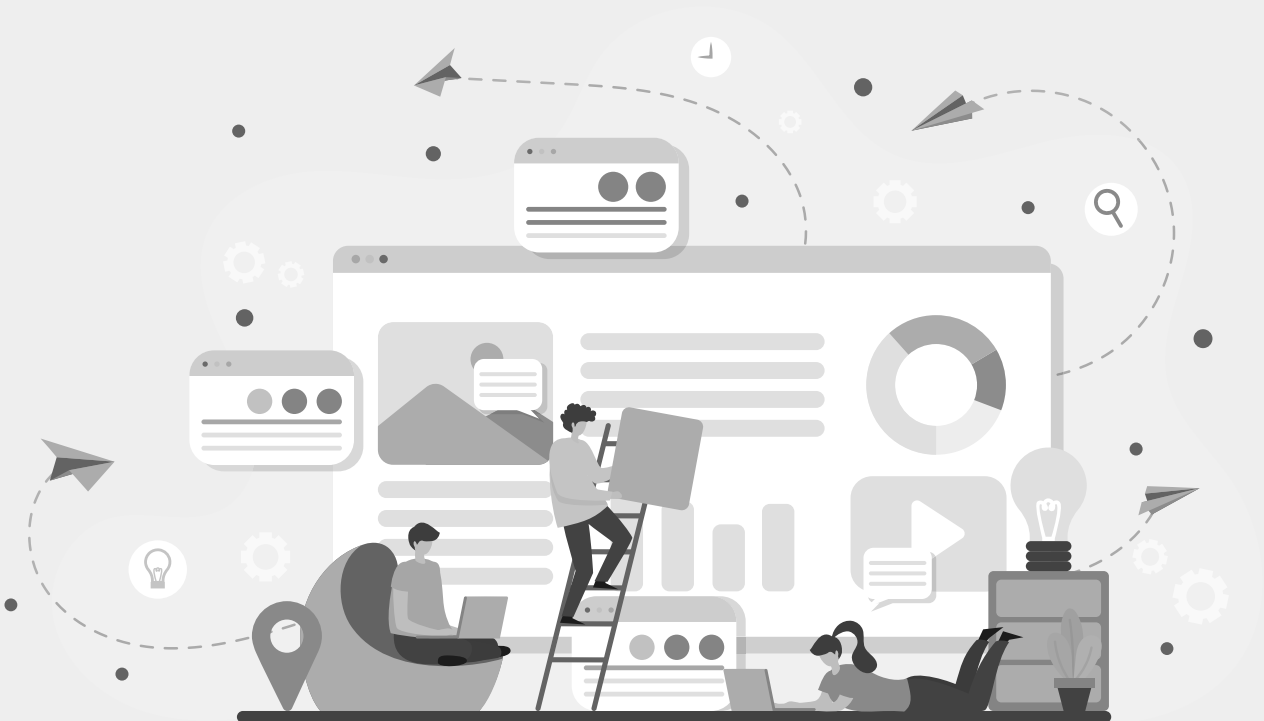
บทที่ 8 การประเมินการปฏิบัติออนไลน์ 169

วิวัฒนาการของการประเมินออนไลน์	170
แนวคิดการจัดประเภทของผลการเรียนรู้ในการประเมินออนไลน์	172
การออกแบบประเมินการปฏิบัติออนไลน์	173
การกำหนดสมรรถนะที่จะประเมิน	173
การกำหนดการปฏิบัติที่จะสังเกต	176
การกำหนดแผนการให้คะแนน	177
การจัดการการประเมินการปฏิบัติออนไลน์	178
ระบบการจัดการประเมินการปฏิบัติออนไลน์	179
ช่องทางรับส่งงานและข้อมูลย้อนกลับระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน	179

การปรับปรุงประสิทธิภาพการประเมินการปฏิบัติออนไลน์.....	180
การประเมินปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือออนไลน์	181
สรุป	188
คำถามท้ายบท	189
บรรณานุกรม	190
ภาคผนวก.....	198
ดัชนี.....	199

ความรู้เบื้องต้น สู่การประเมินการปฏิบัติ

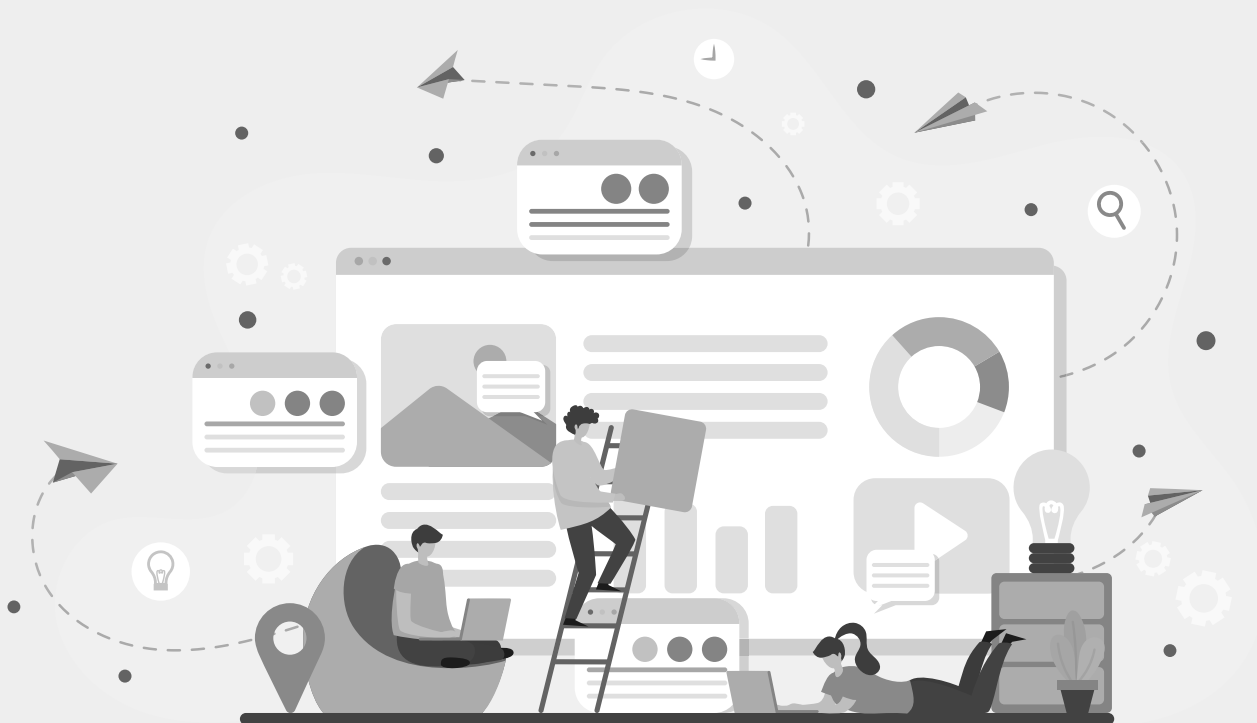
วงการการศึกษาได้จำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ไว้ด้วยกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย หรือความรู้ความคิด จิตพิสัยหรือความรู้สึกด้านจิตใจ และทักษะพิสัยหรือการปฏิบัติของผู้เรียน การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงจำเป็นต้องประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งสามด้าน ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน ระหว่างต้นคริสต์ศักราช 1993 นักนโยบาย การศึกษาจำนวนมากได้กล่าวถึงการประเมินการปฏิบัติที่เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนผ่านการปฏิบัติงาน ซึ่งจะสะท้อนวิธีการวางแผนที่แบบทดสอบแบบเลือกตอบ หรือ วิธีการวัดแบบดั้งเดิมทำไม่ได้ ทำให้นักการศึกษาให้ความสนใจกับการประเมินการปฏิบัติมากขึ้น (Popham, 2008, p. 172) การประเมินการปฏิบัติเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ที่ผู้ทำการประเมินจำเป็นต้องมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติ ได้แก่ ความหมาย ของการประเมินการปฏิบัติ ความมุ่งหมายของการประเมินการปฏิบัติ องค์ประกอบสำคัญ ของ การประเมินการปฏิบัติ ลักษณะของการประเมินการปฏิบัติ หลักการของการประเมินการปฏิบัติ และข้อดีและข้อจำกัดของการประเมินการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การประเมินการปฏิบัติได้ อย่างถูกต้อง นำไปสู่ผลการประเมินที่มีคุณภาพเป็นเป้าหมายที่สำคัญ

ความหมายของการประเมินการปฏิบัติ

สุวิมล ว่องวานิช (2546) สรุปว่า เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะปฏิบัติหรือการปฏิบัติ มักกล่าวถึงคำศัพท์เฉพาะ 3 คำ ได้แก่ คำว่า psychomotor skill คำว่า practical skill และ คำว่า performance ซึ่งมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเหมือนกันหากแต่มีนัยแตกต่างกัน เล็กน้อย โดย psychomotor skill เน้นการเคลื่อนไหวร่างกายแบบพื้นฐานที่เป็นกลไกของอวัยวะ และกล้ามเนื้อ ซึ่งกมลวรรณ ตังชนานนท์ (2559, น. 1) ได้ขยายความครอบคลุมถึงการเคลื่อนไหว แบบเคลื่อนที่ (locomotor) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (non locomotor) และการเคลื่อนไหว แบบประกอบอุปกรณ์ (manipulative movement) ในขณะที่ Simpson (1972) ให้ความหมาย psychomotor skill ว่าเป็นการเคลื่อนไหวทางกายภาพ การประสานสัมพันธ์ในการเคลื่อนไหว และการใช้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหว ซึ่งการพัฒนาทักษะเหล่านี้ต้องได้รับการฝึก และ มีการประเมินในมิติของความเร็ว ความแม่นยำ ระยะทาง ขั้นตอนหรือเทคนิคการทำงาน ส่วนคำว่า practical skill เน้นการปฏิบัติที่อาศัยความสามารถทางสมอง อาทิ ทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการคิดคำนวณ ส่วน performance เน้นการแสดงออกหรือการทำงานตาม กระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยความสามารถทางสมอง และจิตใจนอกเหนือจากการเคลื่อนไหวทาง ร่างกาย อาทิ การเล่นดนตรี การร้องเพลง การวาดภาพ เป็นต้น

การจำแนกพฤติกรรม การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ

อนุกรมวิธานพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้หรือการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ที่เรียกว่า Bloom's Taxonomy ได้พัฒนาขึ้นโดย Benjamin S. Bloom, Max D. Englehart, Edward J. Furst, Water H. Hill and David R. Krathwohl ในคริสต์ศักราช 1956 (Committee of College and University Examiners, 1956) นับว่าเป็นหนึ่งในทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้กันแพร่หลายในวงการการศึกษา นักการศึกษาใช้ Bloom's Taxonomy ในการกำหนดผลการเรียนรู้ที่สามารถแยกแยะได้ชัดเจนเป็นลำดับขั้นเป็นประโยชน์กับการออกแบบการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้เป็นอย่างดี (Anderson & Krathwohl, 2001) การจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของ Bloom ประกอบด้วยด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) หรือความรู้ความคิด ด้านจิตพิสัย (affective domain) หรือความรู้สึกด้านจิตใจ และด้านทักษะพิสัย (psychomotor domain) หรือการปฏิบัติของผู้เรียน แต่ละด้านมีลำดับขั้นที่มีระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน พฤติกรรมการเรียนรู้ในระดับต่ำจะเอื้อให้เกิดพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ในระดับสูงกว่า การวัดการปฏิบัติจำเป็นต้องเข้าใจพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติซึ่งมีด้วยกันหลากหลายแนวคิด นอกจากนี้ต้องระบุพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติในมาตรฐานและตัวชี้วัดผลการเรียนรู้ได้ รวมทั้งเข้าใจการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์การเรียนรู้

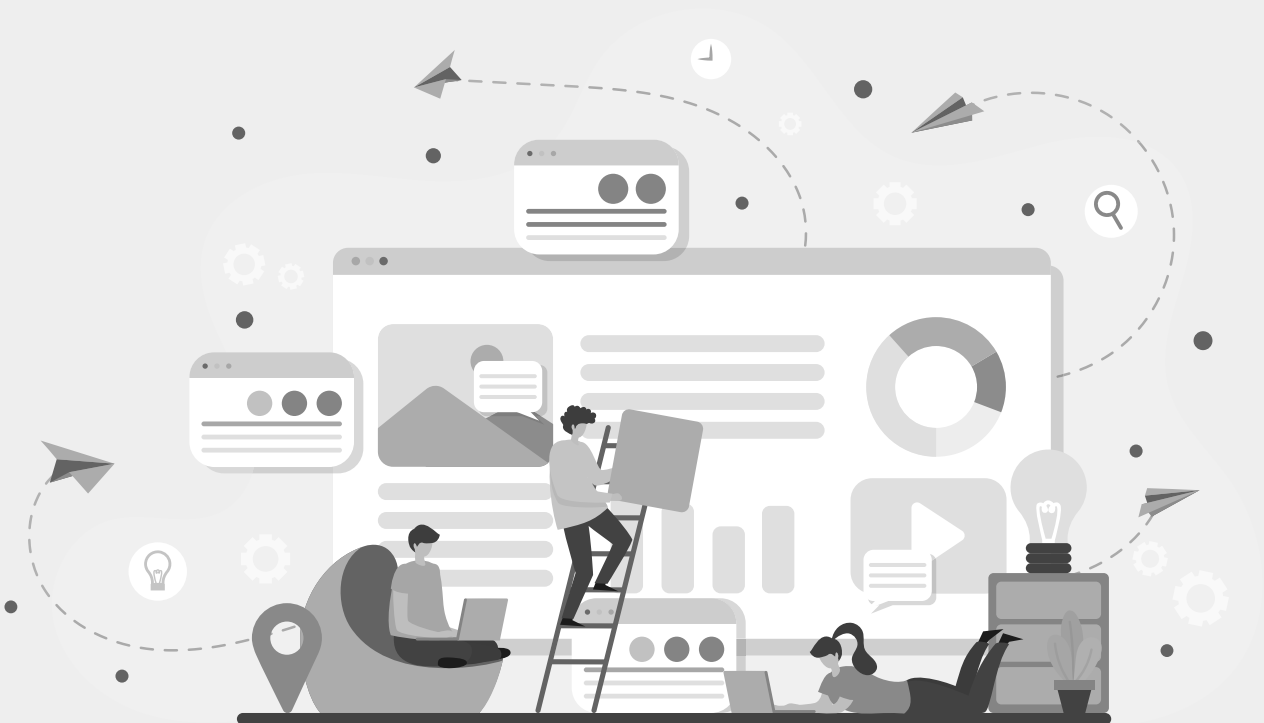
แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติ

แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติมีการพัฒนาขึ้นอย่างหลากหลายแนวคิดซึ่งมีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ในที่นี้จะนำเสนอ 6 แนวคิด ได้แก่ แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Simpson (1966) มีจุดเน้นอยู่ที่ความก้าวหน้าของการเรียนรู้เริ่มตั้งแต่ให้ผู้เรียนรับรู้จากการสังเกตจนกระทั่งเกิดการเรียนรู้ แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Dave (1970) มีจุดเน้นเพื่อความก้าวหน้าของการเรียนรู้จากความซับซ้อนของพฤติกรรมน้อยที่สุดไปมากที่สุด แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Davies (1971) มีจุดเน้นที่เริ่มต้นด้วยการพัฒนาทักษะย่อยก่อนแล้วจึงเชื่อมโยงเป็นทักษะหลัก โดยมีฐานคิดว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก แนวคิดการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Harrow (1972) มีจุดเน้นเพื่อสร้างทักษะพื้นฐานทางร่างกาย อาทิ กีฬา กิจกรรมนันทนาการ เป็นต้น และแนวคิดการจำแนกพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านการปฏิบัติของ Thomas (2004) ที่มีจุดเน้นอยู่ที่การจำแนกลำดับขั้นของ

การสร้างเครื่องมือ ประเมินการปฏิบัติ

การประเมินการปฏิบัติเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าการประยุกต์ใช้องค์ความรู้และทักษะของผู้เรียน ซึ่งในกระบวนการประเมินการปฏิบัติงานต้องมีการปฏิบัติงานหรือแสดงกระบวนการปฏิบัติ การปฏิบัติงานต้องอาศัยกลไกการทำงานของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่ประสานสัมพันธ์กัน การปฏิบัติงานควรมีการกระทำซ้ำหลายครั้ง และการปฏิบัติงานเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2546) การเข้าใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ และการสร้างเครื่องมือประเมินการปฏิบัติประเภทต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้ประเมิน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเลือกใช้วิธีการประเมินและเครื่องมือประเมินการปฏิบัติได้เหมาะสม นำมาซึ่งผลการวัดที่มีความตรง

ประเภทของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ

เมื่อพิจารณาลักษณะของการประเมินการปฏิบัติที่สามารถทำได้โดยการเขียนตอบ การใช้สถานการณ์จำลอง และการใช้สถานการณ์จริง ซึ่งจำเป็นต้องมีการออกแบบเครื่องมือประเมินการปฏิบัติที่มีคุณภาพ โดยสามารถจำแนกเครื่องมือประเมินการปฏิบัติออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ เครื่องมือประเภทที่ใช้การทดสอบ และเครื่องมือประเภทที่ไม่ใช้การทดสอบ (สุวิมล ว่องวานิช, 2546; กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2559) มีรายละเอียดดังนี้

เครื่องมือประเภทที่ใช้การทดสอบ

เครื่องมือประเภทที่ใช้การทดสอบในการวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ คือ แบบทดสอบ (test) โดยประเภทของเครื่องมือวัดการปฏิบัติที่ใช้การทดสอบสามารถแบ่งเป็นแบบทดสอบข้อเขียน (paper and pencil) และแบบทดสอบปากเปล่า (oral test) รายละเอียดของเครื่องมือประเภทที่ใช้ในการสอบ มีดังนี้

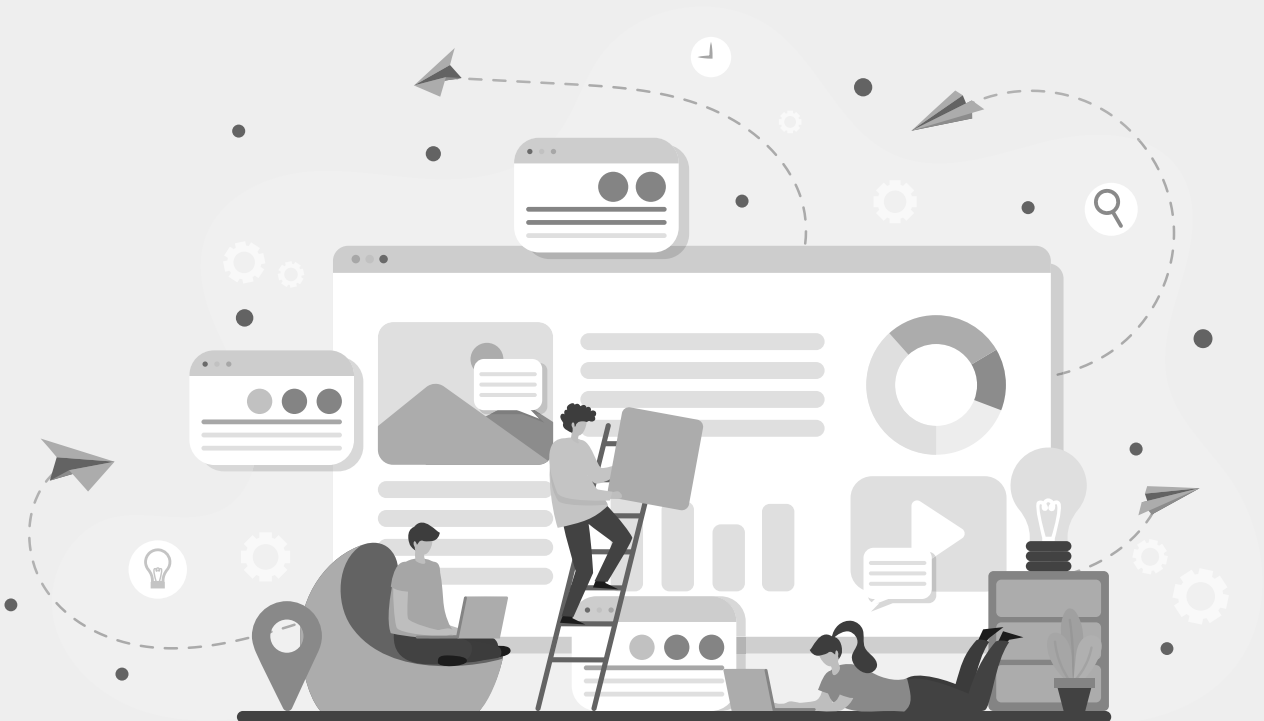
1. แบบทดสอบข้อเขียน (paper and pencil) แบบทดสอบข้อเขียนที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติแบ่งออกเป็น 2 ประเภทย่อย ได้แก่

1.1 แบบทดสอบวัดความรู้ใช้เนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติ (test item) ใช้วัดความรู้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการปฏิบัติ หรือวัดความรู้เกี่ยวกับกฎหรือความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการปฏิบัติ ผู้ประเมินควรใช้เครื่องมือนี้ในการวัดก่อนที่จะทดสอบในภาคปฏิบัติ เช่น วัดความรู้เกี่ยวกับกฎแรงโน้มถ่วงก่อนการทดลองทางวิทยาศาสตร์ หรือการวัดความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีสนามแม่เหล็กไฟฟ้าก่อนการสอบปฏิบัติการส่งคลื่นวิทยุ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบบูรณาการ

การประเมินการปฏิบัติเป็นการประเมินที่ตัดสินคุณค่าโดยมนุษย์ที่มีการเข้าถึงข้อมูลด้วยการสังเกตเป็นหลัก และไม่สามารถให้คะแนนได้ดังเช่นแบบทดสอบมาตรฐานหรือแบบทดสอบแบบเลือกตอบ นักประเมินได้พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการพัฒนาการให้คะแนนแนวใหม่ไปพร้อมกับการประเมินการปฏิบัติที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค (scoring rubric) (Hart, 1994; Pickett & Dodge, 2001) การใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคจะทำให้การประเมินมีคุณภาพ (qualitative) มีความหมาย (meaningful) และมีความคงที่ (stable) มากกว่าวิธีการให้คะแนนแบบเดิม (Simon, 2001) สาระในบทนี้จึงนำเสนอความหมายและลักษณะของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีคที่ดี ความมุ่งหมายของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ประโยชน์ ประเภทของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค และแนวคิดการตรวจสอบคุณภาพเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ความหมายและลักษณะของเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค

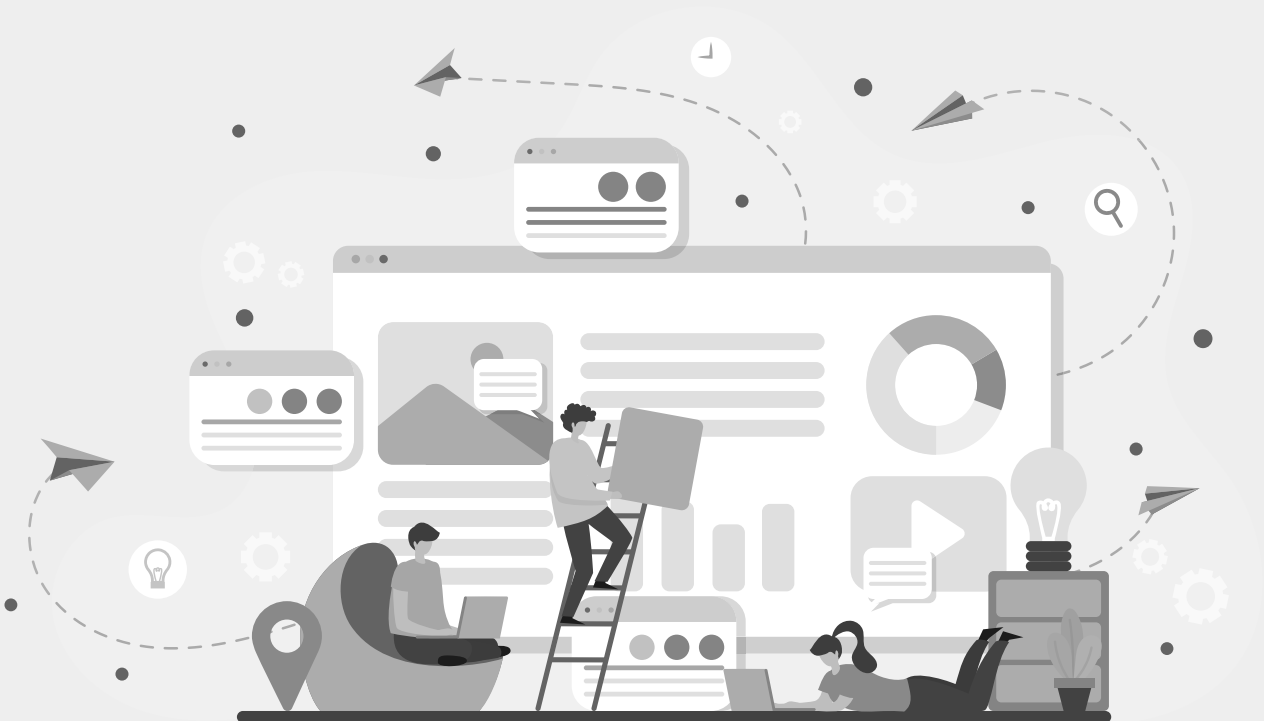
Oxford English Dictionary ระบุไว้ว่า รูบรีคหมายถึงหัวเรื่องของหนังสือที่มีความแตกต่างกันในแต่ละตอน รากศัพท์มาจาก ruber ในภาษาลาตินที่หมายถึง สีแดง การใช้คำว่า ruber หรือ rubric เกิดขึ้นในกลางศตวรรษที่ 15 โดยนักบวชในศาสนาคริสต์ผู้ซึ่งมีความอดุสาหะอย่างยิ่งในการทำสำเนาวรรณกรรม ได้เขียนอักษรเริ่มต้นในแต่ละตอนของฉบับคัดลอกด้วยตัวหนังสือสีแดงขนาดใหญ่ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา rubric จึงหมายถึงหัวเรื่องในหนังสือ จนกระทั่งสองทศวรรษที่ผ่านมา รูบรีคจึงมีความหมายใหม่ท่ามกลางศาสตร์ทางการศึกษา นักการศึกษาผู้เชี่ยวชาญทางการวัดและประเมินผลได้ให้คะแนนการเขียนเรียงความของนักเรียนโดยระบุและอธิบายข้อปฏิบัติ ซึ่งเป็นการชี้แนะการให้คะแนนหรือที่รู้จักกันในเวลาต่อมาในชื่อของ “รูบรีค” (scoring guide) (Popham, 1997)

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของรูบรีคไว้สองมุมมองกว้าง ๆ โดย Pickett & Dodge (2001) Andrade (2000) ให้ความหมายของรูบรีคว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงเช่นเดียวกับแฟ้มสะสมงานส่วน Ronis (2000) Brookhart (1999 cited in Moskal, 2000) New Measure, Inc. (2001) Goodrich (1997) Hart (1994) Pate, Homestead & McGinnis (1993) ให้ความหมายของรูบรีคไว้ว่า คือ ชุดของเกณฑ์ในการให้คะแนน ขณะที่ Pearson Education Development Group (2001) ให้ความหมายไว้ทั้งสองมุมมอง

การออกแบบการประเมิน การปฏิบัติ

การประเมินการปฏิบัติ เป็นหนึ่งในการประเมินผลการเรียนรู้ที่นักวิชาการศึกษาค้นคว้าถึงมากในยุคปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากเป็นวิธีการประเมินที่เข้าถึงความสามารถของผู้เรียนมากกว่าการทดสอบแบบเดิมที่ใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ผลจากการประเมินการปฏิบัติจะทำให้ทราบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจและประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างไรในบริบทของการทำงานที่แตกต่าง การประเมินลักษณะนี้จึงมีความสอดคล้องกับโลกแห่งความเป็นจริง ดังนั้น ถ้าครูสามารถออกแบบการประเมินการปฏิบัติโดยบูรณาการการประเมินการปฏิบัติเข้ากับกระบวนการจัดการเรียนการสอนได้ก็จะเป็นการเพิ่มประสบการณ์เรียนรู้ให้กับผู้เรียนไปด้วย

การออกแบบการประเมินการปฏิบัติ

นักการศึกษาได้เสนอแนะการออกแบบประเมินการปฏิบัติไว้หลายท่าน อาทิ Brualdi (1998, 1999) Wiggins (1989) และ Airasian (1997) ซึ่งโดยรายละเอียดแล้วมีความสอดคล้องกัน โดยขั้นตอนแรกเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน ขั้นตอนที่สองเป็นการออกแบบงานหรือกิจกรรมที่จะให้ผู้เรียนปฏิบัติ ขั้นที่สามเป็นการสร้างเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ และขั้นที่สี่เป็นการประเมินการปฏิบัติ และนำเสนอผลการประเมิน ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน

การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินการปฏิบัตินับว่าเป็นขั้นตอนสำคัญ (Brualdi, 1998) กล่าวคือ เป็นการระบุผลผลิตทางการศึกษาที่ต้องการประเมินนั่นเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

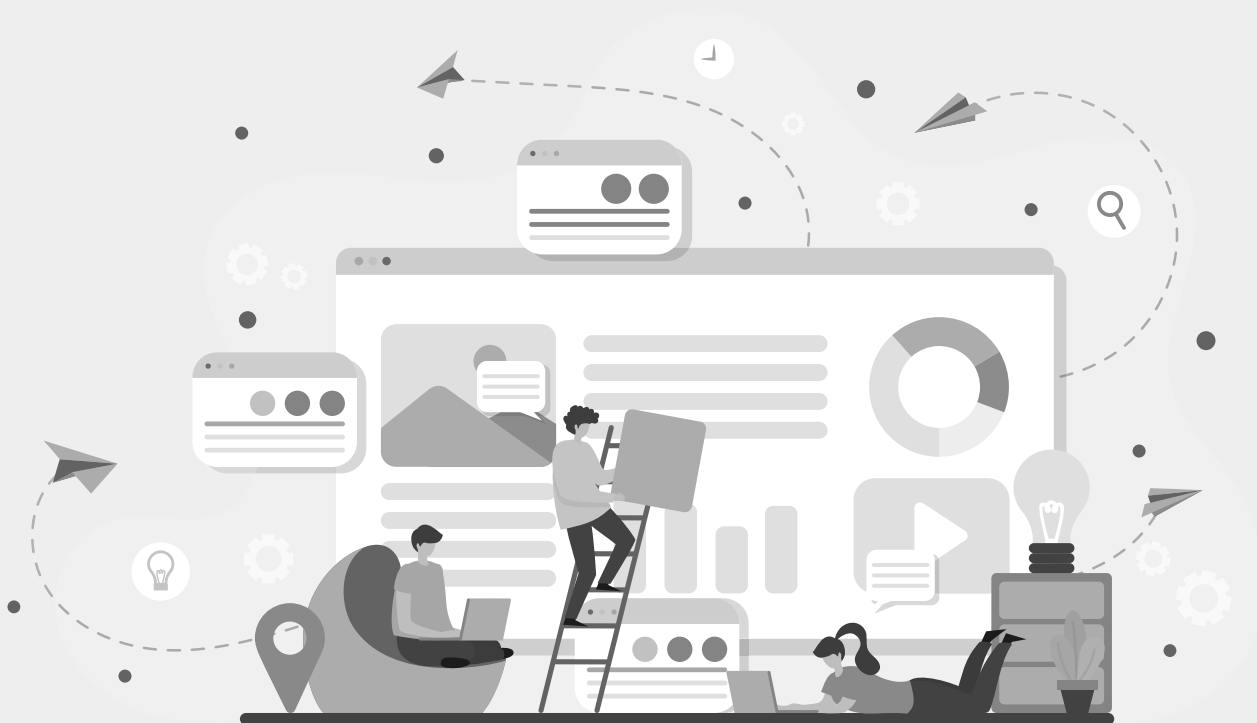
1. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ โดยคำถามสำคัญที่ครูจะต้องถามตนเองซึ่ง Wiggins (1989) ได้เสนอแนะไว้ว่า “ผู้เรียนถูกคาดหวังให้รู้อะไรและถูกคาดหวังให้มีความสามารถในการทำอะไร” เมื่อวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้แล้วจะกำหนดสิ่งที่จะประเมินได้อย่างชัดเจน ซึ่ง Stiggins (1994 as cited in Brualdi, 1998) ยังเสนอแนะให้ครูระบุแนวคิด ทักษะ หรือ ความรู้ที่จะประเมินให้ชัดเจน รวมทั้งระบุลักษณะความรู้ อาทิ การให้เหตุผล ความจำ หรือ กระบวนการ โดยทั่วไปแล้วการประเมินการปฏิบัติเป็นการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง และเกี่ยวข้องกับงานที่มีลักษณะซับซ้อน การเรียนรู้ที่จะทำการประเมินย่อมมากกว่ามิติหรือขอบเขตเดียว และเกินกว่าขอบเขตของวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามหลักสูตร (Wiggins, 1989)

2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมิน โดยวัตถุประสงค์ในการประเมินจะได้มาจากการวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ ดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพ การประเมินการปฏิบัติ

ผลการประเมินที่ดีขึ้นอยู่กับข้อมูลเป็นสำคัญ หากกระบวนการประเมินเพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลคุณลักษณะการปฏิบัติขาดคุณภาพก็จะทำให้ผลการประเมินขาดความน่าเชื่อถือ ส่งผลให้ การตัดสินผลการเรียนรู้มีความผิดพลาด การตรวจสอบคุณภาพของการประเมินปฏิบัติจึงเป็น ขั้นตอนสำคัญที่ควรให้ความสำคัญเช่นเดียวกับการออกแบบการประเมินการปฏิบัติ บทนี้นำเสนอ สารเกี่ยวกับคุณภาพของการประเมินการปฏิบัติ รวมถึงการตรวจสอบคุณภาพงาน และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ

คุณภาพของการประเมินการปฏิบัติ

องค์ประกอบสำคัญของการประเมินการปฏิบัติมี 2 ประการ (Nitko & Brookhart, 2011, p. 246; McMillan, 2011, p. 220) ได้แก่ งานเพื่อการปฏิบัติ (performance task) และ เครื่องมือประเมินการปฏิบัติงาน ได้แก่ แบบทดสอบการปฏิบัติทั้งแบบเขียนตอบและแบบปากเปล่า แบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานค่า และเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค ในส่วนของคุณภาพ ของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ จึงครอบคลุมตั้งแต่การตรวจสอบคุณภาพของงานเพื่อการปฏิบัติ และคุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อนำมาซึ่งผลการประเมินที่มีคุณภาพ ในส่วนของการตรวจสอบคุณภาพนั้นได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงทั้งการคุณภาพงานเพื่อการปฏิบัติ และคุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติงาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คุณภาพของงาน

คุณภาพของงานเพื่อการประเมินการปฏิบัตินั้น จำเป็นต้องตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ความตรงของการวิเคราะห์งาน (task validity) เพื่อบ่งชี้ความเป็นตัวแทนของงานใน การประเมินการปฏิบัติ (นิโกลบล นิมกิงรัตน์, 2548, น. 1-45)
2. ความยากง่ายของงาน (task difficulty) เพื่อบ่งชี้ว่า งานมีความยากง่ายเหมาะสมกับ กลุ่มผู้เรียนมากน้อยเพียงไร
3. อำนาจจำแนกของงานเพื่อการปฏิบัติงาน (task discrimination) เพื่อบ่งชี้ว่า งานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติมีสามารถจำแนกคนที่มีความสามารถสูงออกจากคนที่มีความสามารถต่ำได้ (กมลวรรณ ตั้งชนกานนท์, 2559, น. 53)

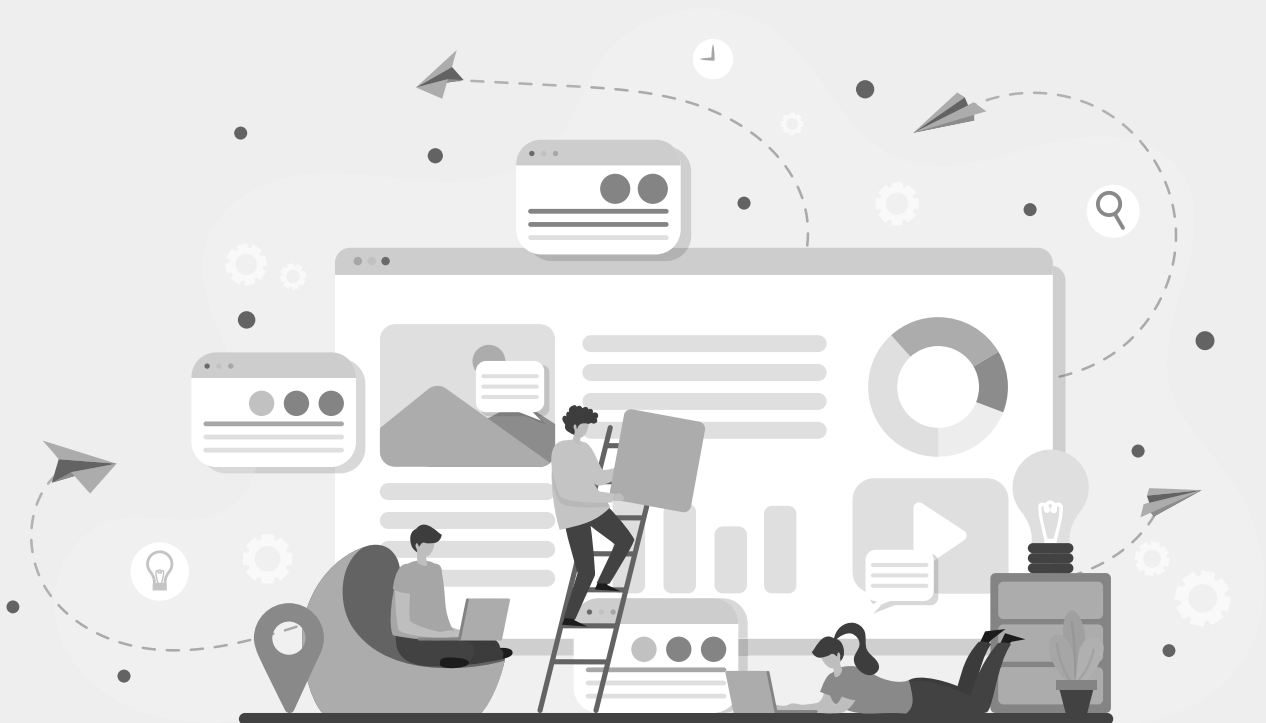
คุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ

คุณภาพของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติที่จำเป็นต้องตรวจสอบ ได้แก่ แบบทดสอบ การปฏิบัติ แบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานค่า และเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบรีค จำเป็น ต้องตรวจสอบความตรง และความเที่ยงของเครื่องมือประเมินการปฏิบัติ ดังนี้

การประเมินโดย เพิ่มประสิทธิภาพ

แนวคิดการใช้แฟ้มสะสมงาน (portfolio) นำมาจากสาขาวิชาศิลปะ (Stecher & Herman, 1997) แฟ้มสะสมงานของศิลปินหมายถึงแหล่งสะสมงานที่ศิลปินออกแบบและแสดงให้เห็นถึงรูปแบบเฉพาะของศิลปิน แฟ้มสะสมงานเริ่มเข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนเมื่อปี ค.ศ. 1988 โดยเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งของการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (อุทุมพร (ทองอุทัย) จามรมาน, 2540) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินการปฏิบัติ ผลงานที่สะสมจะสะท้อนความรู้ ความสามารถ และความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองให้ได้รับทราบข้อมูลความก้าวหน้าเกี่ยวกับพัฒนาการการเรียนรู้ของนักเรียน การประเมินโดยแฟ้มสะสมงานจึงเป็นทั้งเครื่องมือการประเมินและร่องรอยการประเมิน การทำงาน เข้าใจกับความหมาย ความมุ่งหมาย ประเภท การจัดระบบข้อมูลในแฟ้มสะสมงาน ขั้นตอนการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน และข้อดีและข้อจำกัดของการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน ซึ่งเป็นเนื้อหาสาระในบทนี้จึงเป็นพื้นฐานในการออกแบบการประเมินโดยแฟ้มสะสมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายและความมุ่งหมายของการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน

ความหมายของการประเมินโดยแฟ้มสะสมงาน

เมื่อพิจารณาตามรากศัพท์ คำว่า “portfolio” มาจากภาษาลาตินว่า “portare” เป็นคำกริยา หมายถึงการนำเอาไป การถือหรือการพกพาไปได้ (to carry) และ “folio” เป็นคำนาม หมายถึง เอกสารหรือชิ้นส่วนของกระดาษ (sheets or leaves of paper)

ดังนั้น portfolio จึงหมายถึง แหล่งที่บรรจุเอกสาร รายงาน ภาพวาด แผนที่หรือสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถพกพานำไปที่ต่าง ๆ ได้ (Chiseri-Strater, 1992)

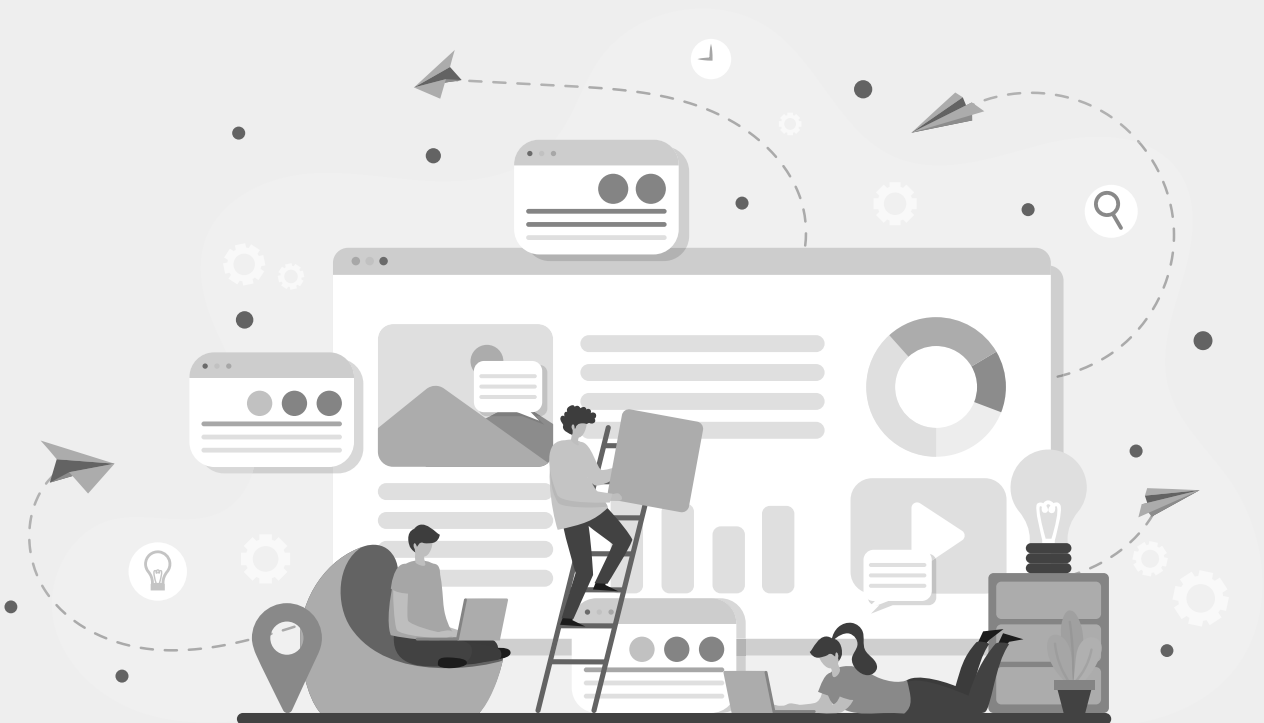
ความหมายของแฟ้มสะสมงานที่ใช้ทางการศึกษา คือ แหล่งบรรจุตัวอย่างการปฏิบัติงาน และผลงานของนักเรียนที่ผ่านการคัดสรรอย่างเป็นระบบภายใต้ระยะเวลาอันยาวนานโดยตั้งใจจะสะท้อนให้เห็นถึงการเจริญเติบโต (growth) และการพัฒนา (development) คุณลักษณะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (Pearson Education Development Group, 2001; Wiggins, 1989; Hart, 1994; Airasian, 1997)

หลักฐานที่บรรจุลงในแฟ้มเป็นผลงานของนักเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นสัมฤทธิ์ผลและพัฒนาการของผู้เรียน อาทิ ตัวอย่างงานเขียน บทความ วิดีโอบันทึกการปฏิบัติงานของนักเรียน แถบบันทึกเสียง รายงานกลุ่ม แผนที่มโนทัศน์ บันทึก ตาราง กราฟ รายชื่อหนังสือที่อ่าน บทกลอน เรียงความ ภาพวาด เป็นต้น ส่วนแหล่งบรรจุอาจจะเป็นแฟ้มกล่อง ฯลฯ (Pearson Education Development Group, 2001; Hart, 1994)

การประเมินการปฏิบัติออนไลน์

การประเมินผู้เรียนออนไลน์เกี่ยวข้องกับผู้เรียนที่มีความหลากหลายทั้งบริบทการเรียนรู้แบบบรรยายในชั้นเรียนขนาดใหญ่จนถึงการจัดการศึกษาทางไกล การประเมินมีแนวโน้มที่จะมีลักษณะของออนไลน์มากขึ้นตามพลังของเทคโนโลยีสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การประเมินออนไลน์เป็นปรากฏการณ์ร่วมสมัยที่นักการสอนและนักการออกแบบการสอนมุ่งมั่นสร้างสรรค์นวัตกรรมการประเมินรองรับการจัดการเรียนรู้แนวใหม่โดยคาดหวังว่าจะเป็นนวัตกรรมกระบวนการที่สามารถเปลี่ยนแปลงการประเมินให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ในโลกยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความเป็นพลวัตสูง ในบทนี้จะกล่าวถึงวิวัฒนาการของการประเมินออนไลน์เพื่อสะท้อนมุมมองของการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาออนไลน์ท่ามกลางการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศและการศึกษาออนไลน์ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ด้านการปฏิบัติขั้นตอนการประเมินการปฏิบัติออนไลน์ การจัดการการประเมินออนไลน์ และการประเมินปฏิสัมพันธ์และความร่วมมือออนไลน์

วิวัฒนาการของการประเมินออนไลน์

การประเมินออนไลน์เกิดขึ้นในบริบทของการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการศึกษาทางไกล (distance education) ดังนั้น การกล่าวถึงวิวัฒนาการของการประเมินออนไลน์จึงต้องมองผ่านวิวัฒนาการของการศึกษาทางไกล (Oosterhof, Conrad & Ely, 2008, pp. 1-13) โดยไม่ว่าจะเป็นการประเมินออนไลน์หรือการศึกษาทางไกลผู้เรียนกับผู้สอนอยู่กันคนละที่ ซึ่งการออกแบบการประเมินและการจัดการศึกษาจำเป็นต้องออกแบบอย่างระมัดระวังมากกว่า การประเมินและการจัดการศึกษาในชั้นเรียน กอปรกับปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การศึกษาทางไกลมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาทักษะในระดับสูงของผู้เรียนได้ การประเมินออนไลน์ยิ่งทวีความสำคัญที่จะเป็นเครื่องมือในการหาสารสนเทศยืนยันทักษะเหล่านั้นของผู้เรียน

Sherron & Boettcher (1997) ได้แบ่งวิวัฒนาการของเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลไว้ด้วยกัน 4 ยุค ซึ่งแต่ละยุคได้นำเสนอการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนรู้และการประเมินไว้ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากแนวคิดทฤษฎีสู่การปฏิบัติ

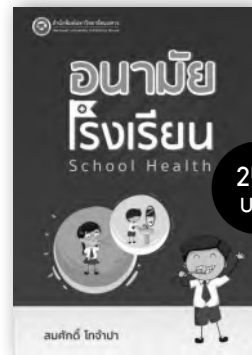
ผู้แต่ง: ผศ. ดร.ชานาญ ปาณาวงษ์
ปีพิมพ์ : 1/2562

“งานวิจัยมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีขั้นตอน กระบวนการและการให้คำตอบที่แตกต่างกัน งานวิจัยที่เป็นเชิงคุณภาพก็เป็นประเภทหนึ่ง ที่มีขั้นตอน กระบวนการ และการให้คำตอบที่นำไปใช้ประโยชน์ได้ ในรูปแบบของการอธิบาย ให้รู้ถึงภูมิหลังที่มาสภาพปัจจุบัน และอนาคต ได้เป็นอย่างดี หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึง ขั้นตอน กระบวนการ ในการได้มาซึ่งคำตอบของงานวิจัย เชิงคุณภาพ อย่างละเอียด ตามประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้รวบรวมมา”

หนังสือแนะนำ

อนามัยโรงเรียน

ผู้แต่ง: ผศ. ดร.สมศักดิ์ โทจำปา
ปีพิมพ์ : 1/2562

“สุขภาพกับการศึกษา” เป็นของคู่กัน บทบาทและหน้าที่ของพยาบาลอนามัยชุมชนจึงมีความสำคัญอย่างมากในการนำกระบวนการพยาบาล มาใช้ในงานอนามัยโรงเรียนซึ่งในหนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาสาระประกอบด้วย แนวคิดงานอนามัยโรงเรียน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ พยาบาลชุมชนในงานอนามัยโรงเรียน การตรวจสุขภาพในโรงเรียน การส่งเสริมและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพนักเรียน อนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การสอนสุขศึกษาในโรงเรียน กระบวนการพยาบาลในงานอนามัยโรงเรียน เนื้อหาทั้งหมดในหนังสือเล่มนี้มุ่งเน้นในการส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขภาพที่แข็งแรงซึ่งจะส่งผลที่ดีต่อการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนรวมทั้งโรงเรียนจะได้รับการพัฒนาเพื่อผ่านเกณฑ์โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพสู่ระดับเพชร ต่อไป

สื่อพิมพ์เพื่อการศึกษา

Print media for education

ผู้แต่ง: รศ. ดร.ทิพรัตน์ สิทธิวงศ์
ปีพิมพ์ : 1/2560

“สื่อพิมพ์เพื่อการศึกษา” มิใช่เพียงแค่หนังสือหรือเอกสารทั่วไปเท่านั้น แต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้อ่านโดยผ่านการรับรู้ทางสายตา มีคำถามเกิดขึ้นมากมายเกี่ยวกับสื่อพิมพ์เพื่อการศึกษา ถึงความสำคัญของการพิมพ์เพื่อการศึกษากระบวนการพิมพ์ ออกแบบสารอย่างไรให้อ่านและเข้าใจง่าย ดึงดูดความสนใจ ตัวอักษรควรใช้แบบไหนขนาดเท่าไร การจัดหน้าพิมพ์ ทำอย่างไร กราฟและแผนภูมิ การเชื่อมโยงข้อความในรูปแบบของข้อความหลายมิติและสื่อหลายมิติ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ได้อย่างไร มีกระบวนการทดสอบประสิทธิภาพสื่ออย่างไร ทุกอย่างเป็นคำถาม คุณหาคำตอบเหล่านั้นได้ในหนังสือเล่มนี้

0 5596 8833-8836

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยบูรพา

nuph@nu.ac.th

เทคนิคการอ่านเชิงวิชาการ

ผู้แต่ง: ผศ.สกิตติสาร ศรีศิริชัย

ปีพิมพ์ : 1/2557

ตำราเรื่อง เทคนิคการอ่านเชิงวิชาการ-เล่มนี้ นำเสนอความรู้ทางกว้าง เพื่อให้ผู้อ่านที่ไม่เชี่ยวชาญการอ่านงานเขียนวิชาการได้รู้จักและสัมผัสงานเขียนวิชาการประเภทต่าง ๆ ที่สำคัญ โดยแนะแนวทางการอ่าน พร้อมทั้งเสนอตัวอย่างการอ่านไว้อย่างแน่ชัด

คุณค่าที่แตกต่างของตำราเล่มนี้ คือความไม่หวัหวั ทว่าละเอียดถี่ถ้วนของคำอธิบาย ที่เข้มข้นไม่เหมาะสำหรับผู้ที่สามารถอ่านงานเขียนวิชาการได้แคล่วคล่อง แต่เหมาะสำหรับผู้ที่รู้จักงานเขียนวิชาการไม่แน่ชัดและต้องการเรียนรู้วิธีการอ่านในระยะเวลาจำกัด

ผู้เขียนค่อนข้างเชื่อมั่นว่าตำราเล่มนี้จะช่วยให้ผู้อ่านที่ไม่ชำนาญการอ่านสามารถอ่านงานเขียนวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดีขึ้นเป็นลำดับ ตามปริมาณการอ่านและการฝึกฝน-โดยอาศัยเทคนิคการอ่านซึ่งผ่านการทดลองใช้ในชั้นเรียนรายวิชาการอ่านเชิงวิชาการแล้วประสบความสำเร็จ

อย่างไรก็ดี ไม่มีตำราเล่มใดช่วยให้สามารถอ่านงานเขียนวิชาการได้ดีที่สุด ถ้าไม่หมั่นฝึกฝนการอ่าน แม้แต่ตำราเล่มนี้ก็ทำได้เพียงช่วยร่นระยะเวลาการเรียนรู้วิธีการอ่าน-เพื่อให้คุณมีเวลาเหลือสำหรับฝึกฝนการอ่านด้วยเทคนิคที่แนะนำเท่านั้น

เทคนิคการสรุปความ

ผู้แต่ง : ผศ.วรารัตน์ มหามนต์ศรี

ปีพิมพ์ : 1/2562

หนังสือเทคนิคการสรุปความเล่มนี้มีเนื้อหาครอบคลุมวิธีการสรุปความงานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่พบเห็นได้จากสื่อในชีวิตประจำวัน อาทิ สารคดี บันเทิงคดี บทวิเคราะห์ บทวิจารณ์ บทสัมภาษณ์ โดยนำวิธีการจดบันทึกแบบ Cornell Notes ของ Dr. Walter Pauk มาประยุกต์ใช้ในการเขียนเรียบเรียงเนื้อความสรุป อีกทั้งยังมีการสรุปความในการเขียนผลงานวิจัย เพื่อให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเขียนผลงานวิจัยบางองค์ประกอบ และเพื่อป้องกันการลักลอกและละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวรรณกรรมพร้อมตัวอย่างประกอบอย่างชัดเจนในแต่ละบท เพื่อให้ผู้อ่านสามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จึงเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ นักวิชาการ และผู้สนใจในทุกสาขาอาชีพ

วิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา

ผู้แต่ง: รศ. ดร.วิวัฒน์ มีสุวรรณ

ปีพิมพ์ : 1/2561

“เมื่อการบูรณาการการวิจัยกับงานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญ” การเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย เทคนิควิธีการ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการศึกษาด้วยการนำการวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งในงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาจึงมีความสำคัญด้วยเช่นกัน หนังสือเล่มนี้จึงได้รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษาที่เป็นประโยชน์และสำคัญกับการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเรียนรู้และนำความรู้จากหนังสือเล่มนี้ไปใช้ประโยชน์ สำหรับการทำวิจัย วิทยานิพนธ์ และผลงานวิชาการต่าง ๆ ได้